

Ledelseskommentar årsregnskapet 2020

Store Norske-konsernets hovedvirksomhet er i dag gruvevirksomheten i Gruve 7 og boligvirksomheten som utøves gjennom datterselskapene Store Norske Gruvedrift AS (SNGD) og Store Norske Boliger AS (SNB). I tillegg har konsernet bl.a. logistikkvirksomhet og turistvirksomhet i Gruve 3 samt virksomhet knyttet til næringseiendom. Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS (SNSK) er morselskapet i konsernet, og staten ved Nærings- og fiskeridepartementet eier 100 pst. av aksjene i SNSK.

På grunn av betydelig reduksjon i kullprisen, kombinert med store tap på valutasikringsavtaler og krevende markedsutsikter, har datterselskapet Store Norske Spitsbergen Grubekompani AS (SNSG) stått overfor store økonomiske utfordringer. Konsernet har flere ganger de siste årene fått tilført kapital, jf. Innst. 343 S og Prop. 118 S (2014–2015) og Innst. 214 S og Prop. 52 S (2015–2016). Med bakgrunn i Innst. 8 S og Prop. 1 S (2016–2017) ble det bevilget 144 mill. kroner for gjennomføring av driftshvile i Svea/Lunckefjell i 2017, og Innst. 126 S og Prop. 25 S (2016–2017) ga grunnlag for å styrke Store Norske-konsernets likviditet med 194 mill. kroner, slik at konsernet kunne innfri krav fra hovedbankforbindelsen ved utløpet av 2016.

Med bakgrunn i Innst. 8 S og Prop. 1 S (2017–2018) ble det besluttet at SNSKs kullvirksomhet i Svea og Lunckefjell skulle avvikles. Det ble samtidig bestemt å igangsette opprydding i området med SNSG som ansvarlig byggherre og ved hjelp av underleverandører. Videre ble det besluttet å bevilge 43 mill. kroner i ny egenkapital for å dekke deler av konsernets pensjonsforpliktelser. Disse midlene fikk SNSK tilført med bakgrunn i vedtak på ordinær generalforsamling 22. juni 2018. Ved en feil fra selskapets side ble ikke kapitalforhøyelsen registrert i foretaksregisteret innen tidsfristen. Dette er siden rettet opp i.

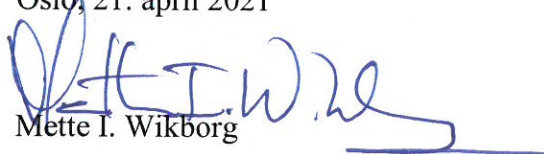
Den forretningsmessige utviklingen i SNSK-konsernet er usikker og kapitalen som har blitt stilt til rådighet for konsernet må betraktes som risikokapital med betydelig risiko for at den går tapt. Risikoen er håndtert budsjettmessig ved at det har blitt bevilget avsetning til eventuelle fremtidige tap tilsvarende egenkapitalinnskuddenes størrelse. Dersom det oppstår tap vil dette dekkes av denne tapsavsetningen. Motsvarende vil det dersom det ikke oppstår tap bli foretatt en inntektsføring av tilsvarende andel av tapsavsetningen. Bevilgningen til avsetning til tap på 43 mill. kroner for 2018 ble ikke utgiftsført i 2018, og ble følgelig ikke aktivert som en avsetning i kapitalregnskapet. Dette ble korrigert i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2019 da midlene ble gjenbevilget.

I Prop. 1 S (2019-2020) under kap 3950 postene 51 og 95 fremgår det at det gjenstår 7 mill. kroner av 37 mill. kroner SNSK fikk tilført i egenkapital i 2016 ifm. overgang til to skift i Gruve 7 og gjennomføring av forberedende aktiviteter for driftshvile i Svea og Lunckefjell (med tilhørende tapsavsetning) som ikke er benyttet i henhold til bevilgningsformålet. Videre fremgår det i Prop. 117 S (2019-2020) under kap 3950 postene 51 og 95 at det gjenstår 1,4 mill. kroner av en bevilgning på 28 mill. kroner ment til å finansiere usikrede førtidspensjonsforpliktelser til ansatte i driftshvileperioden. Med bakgrunn i Prop. 1 S (2019-2020) og Prop.

117 S (2019-2020) ble det foreslått å tilbakeføre totalt 8,4 mill. kroner av tapsavsetningen og egenkapitalinnskuddet fra selskapet. Tilbakeføringen av midlerne som ikke var benyttet i henhold til bevilgningsformålene ble på ekstraordinær generalforsamling i SNSK 14. september 2020 besluttet utbetalt som utbytte fra SNSK til staten.

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser i økonomistyring i staten og rundskriv R-115 fra Finansdepartementet. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av fondet i 2020. Riksrevisjonen er ekstern revisor.

Oslo, 21. april 2021

Mette I. Wikborg
Departementsråd

Prinsippnote til årsregnskapet – oppstilling av fondsregnskapet for statlige fond

Fondsregnskapet

Fondsregnskapet tilsvarer oppstillingen av virksomhetsregnskapet i årsregnskapet for statlige virksomheter. Fondsregnskapet er utarbeidet etter kontantprinsippet. Det innebærer at inntektene (overføringer til fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er innbetalt. Utgifter (overføringer fra fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er utbetalt.

Resultatoppstillingen inneholder alle overføringer til og fra fondet i regnskapsåret. Periodens resultat er forskjellen mellom overføring til fondet og overføring fra fondet og resultatet viser netto endringer i fondskapitalen. Resultatet er overført til opptjent fondskapital i balanseoppstillingen. I note til fondsregnskapet omtales kortsiktige fordringer. Opplysningen fremkommer ikke av balansen, fordi regnskapet utarbeides etter kontantprinsippet.

Kapitalinnskudd eller tilbakebetaling av kapitalinnskudd i fondet vises ikke i resultatoppstillingen, men blir ført direkte i balansen mot innskutt fondskapital.

Oppstilling av bevilgningsrapportering, 31.12.2020					
Beholdninger rapportert i likvidrapport					
	Note	Regnskap 2020			
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank		630 486 300			
Endringer i perioden		-8 400 000			
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank		622 086 300			
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)					
Konto	Tekst	Note	2020	2019	Endring
64.09.22	Tapsavsetning, egenkapitalinnskudd til SNSK		622 086 300	630 486 300	-8 400 000
81.09.22	Beholdninger på konto(er) i Norges Bank		622 086 300	630 486 300	-8 400 000